

Tisk a informace

Soudní dvůr Evropské unie
TISKOVÁ ZPRÁVA č. 96/17
V Lucemburku dne 13. září 2017

Rozsudek ve věci C-111/16
Giorgio Fidenato a další

Členské státy nemohou přijmout mimořádná opatření týkající se geneticky modifikovaných potravin a krmiv, není-li zřejmé, že existuje vážné riziko pro zdraví nebo životní prostředí

V roce 1998¹ povolila Komise uvádění geneticky modifikované kukuřice MON 810 na trh. Komise ve svém rozhodnutí poukázala na stanovisko vědeckého výboru, který měl za to, že není důvod se domnívat, že tento produkt bude mít nežádoucí vliv na lidské zdraví nebo životní prostředí.

V roce 2013 požádala italská vláda Komisi, aby přijala mimořádná opatření, kterými by bylo pěstování kukuřice MON 810 zakázáno, a to s ohledem na nové vědecké studie dvou italských výzkumných institutů. Na základě vědeckého stanoviska Evropského úřadu pro bezpečnost potravin (EFSA) Komise dospěla k závěru, že žádný nový vědecký důkaz nemůže odůvodnit přijetí požadovaných mimořádných opatření a zpochybnit validitu jejích předchozích závěrů o neškodnosti kukuřice MON 810. I přesto přijala italská vláda v roce 2013 vyhlášku, kterou se zakazuje pěstování MON 810 na italském území.

Giorgio Fidenato a další osoby pěstovali v roce 2014 kukuřici MON 810 v rozporu s touto vyhláškou a byli za to stíháni.

Tribunale di Udine (soud v Udine, Itálie) se v rámci trestního řízení zahájeného proti těmto osobám táže Soudního dvora zejména na to, zda lze mimořádná opatření v oblasti potravinářství přijmout na základě zásady předběžné opatrnosti. Členské státy mohou podle této zásady přijmout mimořádná opatření, aby zabránily rizikům pro lidské zdraví, která dosud nebyla plně identifikována nebo pochopena z důvodu vědecké nejistoty.

Soudní dvůr v dnešním rozsudku předně připomněl, že cílem unijního potravinového práva² i unijního práva týkajícího se geneticky modifikovaných potravin a krmiv³ je zajistit **vyšokou úroveň ochrany zdraví** osob a zájmů spotřebitelů a současně zajistit účinné fungování vnitřního trhu, jehož podstatným aspektem je **volný pohyb** bezpečných a zdravých potravin a krmiv.

Soudní dvůr v této souvislosti konstatoval, že **pokud není prokázáno, že je zřejmé, že geneticky modifikovaný produkt může představovat vážné riziko** pro lidské zdraví, zdraví zvířat nebo životní prostředí, **Komise ani členské státy nemohou přijmout taková mimořádná opatření**, jako je zákaz pěstování kukuřice MON 810.

¹ Rozhodnutí Komise ze dne 22. dubna 1998 o uvedení geneticky modifikované kukuřice (*Zea mays* L. linie MON 810) na trh podle směrnice Rady 90/220/EHS (Úř. věst. 1998, L 31, s. 32; Zvl. vyd. 03/23, s. 77).

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin (Úř. věst. 2002, L 31, s. 1; Zvl. vyd. 15/06, s. 463). Článek 7 tohoto nařízení, nadepsaný „Zásada předběžné opatrnosti“, umožňuje členským státům přijmout předběžná opatření v rámci řízení rizika „za zvláštních okolností, kdy je [...] zjištěna možnost škodlivých účinků na zdraví, kdy však přetrvává vědecká nejistota“.

³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1829/2003 ze dne 22. září 2003 o geneticky modifikovaných potravinách a krmivech (Úř. věst. 2003, L 268, s. 1; Zvl. vyd. 13/32, s. 432). Článek 34 umožňuje členským státům přijmout mimořádná opatření „je-li zřejmé, že [povolené geneticky modifikované] produkty [...] mohou představovat vážné riziko pro lidské zdraví, zdraví zvířat nebo životní prostředí“.

Soudní dvůr zdůraznil, že **zásada předběžná opatrnosti**, jejímž předpokladem je vědecká nejistota ohledně existence určitého rizika, **k přijetí takových opatření nepostačuje**. Ačkoliv může tato zásada odůvodnit přijetí předběžných opatření v rámci řízení rizika v oblasti potravin v obecné rovině, neumožňuje nepřihlídnout k ustanovením upravujícím **geneticky modifikované potraviny**, které již byly před uvedením na trh podrobeny úplnému vědeckému hodnocení, nebo je změnit, zejména směrem k jejich zpružnění.

Soudní dvůr kromě toho uvedl, že pokud členský stát úředně informuje Komisi o nutnosti přijmout mimořádná opatření a Komise žádné opatření nepřijme, **může členský stát přijmout taková opatření na vnitrostátní úrovni. Nadto může tato opatření zachovat nebo prodloužit jejich platnost, dokud Komise nepřijme rozhodnutí** o jejich prodloužení, změně nebo zrušení. Za těchto okolností mají vnitrostátní soudy pravomoc posoudit legalitu dotčených opatření.

UPOZORNĚNÍ: Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce umožňuje soudům členských států, aby v rámci sporu, který projednávají, položily Soudnímu dvoru otázky týkající se výkladu práva Unie nebo platnosti aktu Unie. Soudní dvůr nerozhoduje ve sporu před vnitrostátním soudem. Vnitrostátní soud musí věc rozhodnout v souladu s rozhodnutím Soudního dvora. Toto rozhodnutí je stejně tak závazné pro ostatní vnitrostátní soudy, které případně budou projednávat podobný problém.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

[Úplné znění](#) rozsudku se zveřejňuje na internetové stránce CURIA v den vyhlášení.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehoczki ☎ (+352) 4303 5499

Obrazový záznam z vyhlášení rozsudku je dostupný na [Europe by Satellite](#) ☎ (+32) 2 2964106